

С. І. Наконечний, канд. екон. наук, проф.,
Т. С. Наконечний, канд. екон. наук,
С. А. Нужна, аспірант,
кафедра економіко-математичних методів

МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ — ФУНДАМЕНТ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ З ЕКОНОМІКИ АГРОПРОМИСЛОВИХ ФОРМУВАНЬ

Основним завданням на сучасному етапі розвитку нашої держави є забезпечення значного підвищення матеріального і культурного життя народу. Важлива роль у виконанні цього завдання належить агропромислому комплексу, який повинен забезпечити населення продуктами харчування, а промисловість — сировиною.

Розв'язання цієї задачі потребує підготовки висококваліфікованих економістів, які б володіли інформаційними технологіями, у тому числі математичним моделюванням. Однак випускники сільськогосподарських та економічних ВУЗ не володіють у достатній мірі економіко-математичними методами та сучасними інформаційними технологіями. Ще у середині минулого сторіччя були розроблені лінійні економіко-математичні моделі для планування АПК, наприклад, галузевої структури сільськогосподарського виробництва. Академік О. М. Онищенко стверджував: «Найефективніше розв'язання проблеми оптимізації галузевої структури сільськогосподарського виробництва... можливе лише на основі застосування математичного моделювання і електронно-обчислювальних машин (ЕОМ). Оптимальні варіанти галузевої структури... забезпечать на 10—15 % більше вихід сільськогосподарської продукції і одержання на 20—25 % більше прибутку порівняно з варіантами, розрахованими без застосування нових методів і лічильних машин» [1].

Отже, сучасні економісти агропромислових формувань повинні бути системними аналітиками, мати навички використання інформаційних технологій, які включають систему економіко-математичних моделей. Потрібно відмітити, що вже розроблені стохастичні моделі, які дають можливість при плануванні враховувати невизначеність економічних та технологічних процесів, наприклад, стохастична економіко-математична модель галузевої структури і її реалізація на ЕОМ [2].

Отже, математичне моделювання є фундаментом дослідження та управління економічними та технологічними процесами агро-

промислових формувань. Тому, крім класичних математичних дисциплін (вища математика, теорія ймовірностей і математична статистика), бакалаври і магістри спеціальностей з економіки агропромислових формувань повинні освоїти «Фінансову математику», «Економіко-математичні методи і моделі», «Ризикологію», «Економіко-математичні моделі планування агропромислових формувань», «Управління ризиками» тощо.

Література

1. *Онищенко О. М.* Оптимізація галузевої структури сільськогосподарських підприємств. — К.: Урожай, 1972. — С. 4.
2. *Наконечний С. І., Савіна С. С.* Погодний ризик АПК: адаптивне моделювання, економічне зростання та прогнозування. — К.: ДЕМІУР, 1998. — 186 с.

Н. І. Норіцина, канд. екон. наук, доц.,
кафедра економіки підприємств

КЕЙС-МЕТОД ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК У СТУДЕНТІВ

Кейс-метод справедливо вважається одним із інтерактивних методів навчання студентів і активно використовується в університетах і бізнес-школах західних і західноєвропейських країн при викладанні значної низки дисциплін. Сьогодні кейс-метод практично опанований і викладачами української вищої школи. Вже є плідний доробок ситуацій, які розроблені українськими викладачами і ілюструють проблеми українських виробників або діяльність іноземних фірм на українському ринку. Так, навчально-методичним центром «Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні» видані збірники ситуаційних вправ, розроблених викладачами українських ВНЗ з таких дисциплін, як менеджмент, маркетинг, фінанси.

Типовий кейс — це розповідь про реальну економічну або управлінську ситуацію, яка виникла у керівника чи менеджера підприємства, організації, адміністративного підрозділу і вимагає прийняття управлінського рішення. У стислій письмовій формі у кейсі подано основні деталі ситуації та розкрита її складність. За-